

पुन्हा एकदा भारताची निवड!

अमेरिकेमध्ये वार्षिक २ कोटी ९० लाख रुपये वेतन, स्थिर नोकरी, कर्मजुक्त घर आणि अत्युच्च जीवनमान, अशी जीवनशैली असतांनाही एका अनिवासी भारतियाने भारतात परतण्याचा निर्णय घेतला आहे. सर्व सुखे पायाशी लोळण घेत असतांनाही त्यांचा त्याग करून भारतात परतणे, हे निश्चितच वैशिष्ट्यपूर्ण आणि भारतासाठी अभिमानास्पद आहे. भारतातील अनेक तरुण-तरुणी शिक्षण चालू असतांनाच नंतर विदेशात जाण्याची स्वप्ने पहातात. 'कधी एकदा आपण उच्च शिक्षणासाठी विदेशात जातो आणि तेथे स्थायिक होतो', अशी मनीषा ते बाळगून असतात. भारतीय तरुण पिढीच्या या मानसिकतेमुळे विदेशात जाणे म्हणजे आज 'स्टेटस'च मानले जाते. 'विदेशात गेलो म्हणजे आता आपले आयुष्य स्थिरस्थायी आहे', अशी अनेकांची समजूत असते. त्यामुळे प्रत्येक जण विदेशगमनासाठी धडपडत असतो. प्रारंभी हे सर्व आकर्षक, आरामदायी आणि सुखकर वाटते; परंतु हळूहळू नेहमीचे रहाटगाडगे चालू होते आणि मग आठवण येते ती भारताची! विदेशात जाताना आपले घर, कुटुंब आणि नातेवाईक यांचा त्याग करावा लागत असल्याने ते अनुभवता येत नसल्याची सल कायमची मनात रहाते. या प्रश्नाविषयी बोलायचे कुणाकडे? दिवसभर नोकरी करून घरी आल्यावर घर खाखाला उडते, तो एकटेपणा कसा दूर करायचा? प्रतिदिन काळजी घेण्याशि आई-वडिलांची माया पुन्हा कधी अनुभवता येणार? मुले भारतात रहात असल्यास त्यांच्या संगोपनातील आनंद कसा घ्यावा? आदी अनेक प्रश्नांचा भडीमार होत असतो. यश जरी चकाकत किंवा झळकत असले, तरी त्यामागील ही दुखरी बाजू दुर्लक्षित करून चालत नाही. त्यासाठी मागील काळाचा वेळ आता आणू शकतो. भारतातून विदेशात जाणाऱ्यांनी अनिवासी भारतीयांच्या विधानांचा गांभीर्याने विचार करावा आणि विदेशात जाणे आवश्यक नसल्यास ते टाळून भारतातच रहाण्याचा मार्ग विनासायास स्वीकारावा. यातच प्रत्येकाचे हित आहे. जे भारत देऊ शकतो, ते अन्य कोणताही देश देऊ शकत नाही, हे लक्षात घ्या; कारण केवळ भारत विषयपुर आहे. त्यामुळे भारतातून पाऊल बाहेर टाकण्यापूर्वी तरुण पिढीने विचार करावा. अनिवासी भारतीयांचा 'धाडसी निर्णय' म्हणत काहींनी त्याचे कौतुक केले. त्याने कुटुंबाला प्राधान्य दिल्यामुळे काहींनी त्याचे मार्मिक केल्याने, तर काहींनी त्याला अत्यवहारी म्हणून टीका केली. अनेकांना हा निर्णय अविचे-की वाटला. जीवनात सर्वच निर्णय आर्थिक बाजूने तोलता येत नाहीत, हेही तितकेच खरे आहे. प्रसंगी कुटुंबाचाही विचार करावाच लागतो. टीका करणाऱ्यांचे म्हणणे काय? तर भारतात काय ठेवले आहे? या टीकाकारांनी सामाजिक माध्यमांद्वारे जीवनमानातील विसंगतीवर चर्चा केली. त्यांच्या मते भारतात प्रदूषण, गुन्हेगारी, बेस्थितपणा, शिक्षणव्यवस्थेत त्रुटी, प्रशासकीय अडचणी हेच आहे; मात्र आमच्या देशात असे नाही. त्यामुळे परदेशातील जीवन अधिक सुरक्षित आणि सोयीसुविधायुक्त आहे. हे केवळ टीकाकार नव्हेत, तर भारताविषयी असूया आणि द्वेष बाळगणारे राष्ट्रद्वेषीच आहेत. त्यांच्या टीकांकडे लक्ष न देता मनुष्यजन्मत जे करणे अपेक्षित आहे, त्याकडे वाटचाल करणे अधिक महत्त्वाचे आहे. विदेशातील जीवनाचे कितीही गोडवे गावले, तरी तेथे भारताप्रमाणे कुटुंबसंस्कृती, सांस्कृतिक बांधीलकी, सामाजिक आधार, धार्मिक जीवनशैली ही जीवनमूल्ये अस्तित्वात नसतात. भारत त्यात उजवा उठतो. आजच्या वेगवान जीवनात कामाचे संतुलन राखणे महत्त्वाचे उरते; पण त्याच्या जोडीला जीवनशैली ताणायुक्त असेल, तर काय उपयोग आहे? वैयक्तिक आयुष्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्यांना आयुष्याच्या एका टप्प्यावर संतुलित आयुष्याचे महत्त्व पटू लागते. त्यामुळेच तर असे लोक भारताची वाट धरू लागतात. 'वेतन अल्प असले, तरी लाले; पण माझे आयुष्य मी समाधानाने जगेन', असे ते उरवतात. भारतात रहाण्याचा लाभ लक्षात आल्यावरच अनेक जण भारतात परतण्याचा निर्णय घेतात. मानसिक समाधान मिळवणे, सामाजिक आधार आणि आप्तजनांसमवेत रहाण्याचा आनंद यांचे मूल्य करणे कठीण आहे. हे सर्वकाही भारतातच सहजगत्या मिळू शकते; म्हणूनच तर भारत भाग्यविधाता आहे. भारताने अनेक दशकांपासून 'ब्रेन ड्रेन'चा (बौद्धिक पलायनाचा) अनुभव घेतला होता. काही दशकांपूर्वी विदेशगमनाची मोठी लाटच आली होती; पण सध्याच्या काळात भारतात स्थलांतरित होणाऱ्यांचे प्रमाण वाढले आहे; कारण भारतही आता सर्वत्र क्षेत्रांत कात टाकत आहे. भारतातील वाढते उद्योग, वाढती अर्थव्यवस्था आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील सुवर्णसंधी यामुळे अनेक विदेशी भारतीय हे पुन्हा एकदा भारताचा विचार करू लागले आहेत. साधारणतः ६० टक्के अनिवासी भारतीय भारतात परत येत असल्याची आकडेवारी उपलब्ध आहे. येथे आपण एका अनिवासी भारतीयाचे उदाहरण पाहिले; पण ते प्रतिनिधिक आहे. अशा प्रकारे सर्वच स्तरांवर व्यापक सामाजिक पालट होत आहे. 'विदेश म्हणजेच प्रगती' हे समीकरण पालटत आहे. 'भारत म्हणजे विकास' हे समीकरण ढव होत आहे. ही गौरवशाली भारतासाठी महत्त्वपूर्ण गोष्ट म्हणावी लागेल. ही काळाची पावले भारताला आणखी भरारी घेण्यास उद्युक्त करणारी आहेत. आजच्या पिढीसमोर नोकरी आणि व्यवसाय यांच्या अरंख्य संधी आहेत; परंतु जीवनातील संतुलन राखणे अधिक आव्हानात्मक झाले आहे. पैशांच्या शर्यतीत माणूस स्वतःला आणि आपल्या नात्यांना हरवू लागला, तर त्या यशाला अर्थच काय? अनिवासी भारतीयांच्या निर्णयाकडे केवळ वैयक्तिक निर्णय म्हणून न पहाता तो पालटणाऱ्या भारतीय समाजाचा आरसाच म्हणावा लागेल. डॉलरपेक्षा कुटुंबसंस्कृतीला निवडणे, हीच भारतीयत्वाची ओळख आहे. खरा भारतीय तोच, ज्याला ही जीवनमूल्ये समजली आणि समजल्यावर त्याने ती आचरणात आणली. जीवनाकडे कसे पहायला हवे, याची नवदृष्टी या उदाहरणातून मिळते. 'आपण भारतीय आहोत आणि भारतीयच राहू', असा प्रत्येकाने संकल्प कर-वा. भारताने जे आपल्याला दिले, ते भारतातच राहून वृद्धीगत करण्याचा निश्चय करूया आणि याद्वारेच भारतामतेचे पांग फेडूया!

अलीकडच्या काळात सामान्य माणसांचे जीव कशांना जावेत? धावत्या उपनगरी गाडीतून पडून, रस्त्याच्या कडेला उभे असताना धावत्या बसखाली चिरडून, मेट्रो मार्गिकेच्या पिलरखाली येऊन आदी. थेट बळी अशी ही व्यवस्था, तर अप्रत्यक्ष बळी जाण्यास भाग पाडणारी व्यवस्था कशी असावी? अलीकडेच उच्च न्यायालय एका प्रकरणात प्रचंड उद्दिग्न होत म्हणाले की, रस्त्यावर मोटारगाड्या गोगलगायीच्या गतीने धावताहेत आणि पदपथावरून लोकांना चालता येत नाही. पण दुसरीकडे रस्त्यावर आणि इतर ठिकाणी अतिक्रमणांवर कारवाई करण्याची जबाबी जबाबदारी आहे असा ठाणे महापालिकेतील एक अधिकारी लावणुपत विभागाच्या तावडीत सापडतो. दुसरीकडे लोकांना सुरक्षित अन्न व औषधे मिळावित याची जबाबदारी असलेले खाते ज्यांच्याकडे आहे त्या मंत्र्यांच्या कार्यालयातील एक कर्मचारी औषध विक्रेत्याशी तडजोड करत पैसे घेताना सापडतो.

सामान्यांच्या जीवाशी संबंधित या गोष्टी तर अतिमहत्त्वाच्या गौरीबाबत काय घडवे? उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांना घेऊन जाणारे विमान धावपट्टीवर उतरताना कोसळते. ते का आणि कसे कोसळले यावर मत-मतांतरे सुरू राहतात. एएआयबी ही विमान अपघातांची चौकशी करणारी स्वायत्त संस्था व राज्याच्या गुन्हे अन्वेषण विभाग झ सीआयडी चौकशी करत असतानाही सीबीआय चौकशीची मागणी होते. आधीच्या चौकशांचे निष्कर्ष येण्याआधी या संस्थेची काम सुरू होईल हे विशेष!

नियम आणि कायदे त्याचे काम करत राहतील, तज्ज्ञ कथ्याकूट करत राहतील. पण सरळसरळ निष्कर्ष काय तर आपल्याकडे मानवी जीवांचे मोल नाही हाच. म्हणजेच माणसे जपण्यासाठी एक सक्षम व्यवस्था उभी करण्याला आपण

आज सुखरूप घरी परतलात हेच समाधान

आपल्याकडे मानवी जीवांचे मोल नाही हेच खरे आहे. आज तुम्ही सुखरूप घरी परतलात यावर समाधान माना. माणसे जपण्यासाठी एक सक्षम व्यवस्था उभी करण्याला आपण प्राधान्य देत नाही.

प्राधान्य देत नाही. वरवर पाहिले तर किती तडजोडीच्या व्यवस्थेचा भाग आपण झालो आहोत नाही? ब्रिटिशांनी आपली लूट करणे एवढाच उद्देश ठेवला असता तर आजही आपल्याला उपयुक्त आणि मार्गदर्शक ठरतील, असे कायदेही बनविले नसते आणि हेवा वाटणाऱ्या वास्तू बांधल्या नसत्या. देजदेर, वषातुंबे टिकणारी उत्तम इस्थिते, हमरस्ते बांधले नसते. कामचलावू बांधकाम करा आणि सोडून द्या, ते कोसळले तर काही रक्कम नुकसान भरपाई म्हणून द्या, असा हिशेब करत साहेब लोक निघून गेले असते. मग आम्ही बांधलेल्या पुलाला आता १०० वर्षे झाली आहेत तेव्हा याची आमची जबाबदारी संपलेली आहे, अशी पत्रे आपल्याला इंग्लंडहून आली नसती.

कुठे चाललोय आपण, आणि कोणाला वेळ आहे का यावर विचार करायला? प्रामाणिकपणे कष्ट करून जीवन जगू इच्छणाऱ्यांना एक चांगली व्यवस्था पण आपण देऊ शकत नसू तर तथ्याकथित प्रगतीच्या गोष्टी काय कामाच्या वर विचारमंथन होत नाही.

मुलुंडला मेट्रोच्या मार्गिकेतील भाग कोसळल्यावर तातडीने सर्वच प्रकल्पांची सुरक्षाव्यवस्था तपासण्याची

मोहीम हाती घेतली जाते. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण-एमएमआरडीने अशी मोहीम आधीच का हाती घेतली नाही? तशी मोहीम हाती घेण्यास कोण अडविले होते? त्या आधी बेस्ट उपक्रमाच्या बसखाली सामान्य लोक चिरडून मरण पावल्याच्या घटना कुलां जरीमरी आणि भांडुप येथे घडल्या. तेव्हा या बसची, चालकांची एवढेच नव्हे तर त्या चालविणाऱ्या खासगी कंपनीची चौकशी झाली का, आणि झाली असेल तर त्याचे निष्कर्ष काय, हे कोण विचारणार?

मुलुंडच्या घटनेत दगावलेल्या व्यक्तीच्या कुटुंबीयांनी आरडाओरडा केल्यावर नुकसान भरपाईची रक्कम ४० लाख झाली. ती प्रकल्प व्यवस्थापन करणाऱ्या एमएमआरडीने दिली. संबंधित कंत्राटदार व सल्लागार कंपनीला दंड टोठावला. अशी भूमिका खासगी बस चालविणाऱ्या संबंधित कंपनीबाबत का नाही घेतली? दुर्घटना तशाच पण न्याय वेगळा का? यावर चर्चा करण्याची कोणाची तयारी दिसत नाही.

एमएमआरडीचे वार्षिक अंदाजपत्रक परवा संमत झाले. त्यात सुमारे ४७१ कोटीची रक्कम आस्थापना खर्च म्हणून दाखविली आहे. यात या सरकारी उपक्रमाच्या अधिकाऱ्यांचे वेतन, भत्ते समाविष्ट असतात. या खर्चातून काय साध्य होते, या प्रश्नाचे उत्तर काय. सार्वजनिक

कामाचा, त्यावर नियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी असलेल्या कंत्राटदार संस्थेच्या कर्मचाऱ्यांच्या ज्ञानाचा दर्जा काय याची पाहणी कोण करणार? सध्याच्या आपल्या व्यवस्थेत कंत्राटदार, पुरवठादार या मंडळींचा फार मोठा प्रभाव आहे. सत्तेवरून पायउतार होण्यास भाग पाडले गेलेले एक मुख्यमंत्री जेव्हा जाहीरपणे म्हणतात की त्यांच्या कंत्राटदारांना मी कामे दिली नाहीत म्हणून माझे सरकार पाडले तेव्हा याचा अर्थ उलगडतो.

मुलुंडचे काम जी कंत्राटदार संस्था करत होती त्यांनी दुसऱ्या कंपनीला पोटकंत्राट दिले होते. शासकीय, निमशासकीय संस्थांची कामे देताना कंत्राटदारांची पात्रता तपासणे हा एक महत्त्वाचा भाग असतो. जर काम देताना पात्रता तपासली जाते तर पुढे तोच कंत्राटदार दुसऱ्याला नेमतो तेव्हा त्याची पात्रता कोण तपासते? प्रश्न केवळ एमएमआरडीच्या कामांचा नाही तर तो राज्य रस्ते विकास महामंडळ, सार्वजनिक बांधकाम, जलसंपदा, पायाभूत सुविधा विकास महामंडळ यासह अनेक शासकीय विभागांचा आहे. मंत्रालयातून अथवा अन्य शासकीय उपक्रमांतून कामे मिळवणारे नेमके कोण असतात, ते काम करण्याची त्यांची पात्रता कोणत्या निकषावर तपासली जाते, व एकदा का काम पदरात पाडून घेतले की ते पुढे कोण करते, त्याला कसे फुटत जातात हा फार मोठा गहन विषय आहे.

अशा गोष्टींच्या तपशीलात कोणताही राजकीय पक्ष जाऊ इच्छिणार नाही हे ही तितकेच खरे आहे. सगळेच पिंडीवर दुध टाकतात, आपण थोडे पाणी ओतले तर काय फरक पडणार आहे या विचारांचे सगळेच पाणी ओतत गेले. हीच गत लोकशाही व्यवस्थेतील 'व्यापक लोकहीत' या विषयाची झाली आहे.

कोचिंग इंडस्ट्रीमुळे शिक्षण झाले नापास!

शिक्षण क्षेत्रात नेहमीच अग्रेसर असलेल्या केरळ राज्याने पुन्हा एकदा देशासमोर एक नवा आदर्श निर्माण केला. केरळ सरकारने ताज्या अर्थसंकल्पात राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी पदवीपर्यंतचे शिक्षण पूर्णपणे मोफत केले.

जयंत चौधरी यांनी लोकसभेत लेखी उत्तराद्वारे दिलेल्या माहितीनुसार, गेल्या १० वर्षांत देशभरातील ९३ हजारांहून अधिक शाळा बंद झाल्या. राजस्थानमधील सीकरचे सीपीआय (एम) खासदार अमरराम यांनी विचारलेल्या प्रश्नाला उत्तर देताना त्यांनी ही आकडेवारी सादर केली. सरकारी डेटानुसार, २०१४-१५ ते २०१९-२० या सहा वर्षांत देशभरात तब्बल ७० हजारांहून अधिक शाळांना टाळे लागले, ही आतापर्यंतची सर्वाधिक संख्या आहे. कोविड काळात आणि त्यानंतरच्या वर्षात म्हणजे २०२०-२१ ते २०२४-२५ या कालावधीतही सुमारे १८ हजार ७०० पेक्षा जास्त शाळा बंद झाल्या. राजस्थानच्या आकडेवारीनुसार, उत्तर प्रदेश २४ हजार ६००, मध्य प्रदेशात २२ हजार ४००, ओडिशा १६ हजार ४००, झारखंड ५ हजार, राजस्थान अडीच हजार याशिवाय महाराष्ट्र, बिहार, पंजाब, उत्तराखंड आणि पश्चिम बंगालसारख्या मोठ्या राज्यांतही हजारो शाळा बंद झाल्या.

विशेष म्हणजे, पश्चिम बंगालमध्ये शाळांच्या संख्येत चढ-उतार आहे. २०२०-२१ ते २०२४-२५ दरम्यान, मध्य प्रदेशात सुमारे ६ हजार ९०० शाळा बंद झाल्या, तर जम्मू-

काश्मीरमध्ये जवळपास ४ हजार ४०० शाळा बंद करण्यात आल्या. याशिवाय, ओडिशा आणि पश्चिम बंगालमध्येही काळावधीत एक हजारांहून अधिक शाळांवर परिणाम झाला. मध्य प्रदेश, उत्तर प्रदेश, कर्नाटक आणि तमिळनाडूसारख्या राज्यांत याआधीही शाळा बंद करण्यावरून वाद झाले. राज्य सरकार मात्र शाळा बंद झाल्याचे आकडे पूर्णतः मान्य करत नाही. शिक्षण क्षेत्रातील कार्यकर्ते आणि सामाजिक संघटनांनी याला ह्या शिक्षणविरोधी धोरणाला असे संबोधले आहे. त्यांच्या मते, शाळा बंद झाल्यामुळे ग्रामीण आणि गरीब कुटुंबातील मुलांसाठी शिक्षणाचा मार्ग अधिक कठीण होत आहे.

राज्यसभेत सरकारची कबुली देशभरात पाच वर्षांत १८ हजार ७२७ सरकारी शाळा बंद केल्या. गेल्या एका वर्षात ८ हजार ४७५ खासगी अनुदानविरहित शाळा वाढल्या. महाराष्ट्रात पाच वर्षांत ८५० सरकारी शाळा बंद केल्या आणि गेल्या वर्षात १०४ खासगी शाळा वाढल्या. ही केवळ आकडेवारी नसून ही शिक्षण धोरणाची दिशा आहे, असे आपण गृहीत धरले

पाहिजे. याउलट शिक्षण क्षेत्रात नेहमीच अग्रेसर असलेल्या केरळ राज्याने पुन्हा एकदा देशासमोर एक नवा आदर्श निर्माण केला. केरळ सरकारने २०२६-२७ च्या अर्थसंकल्पात राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी सुवर्णसंधी देणारा निर्णय घेतला असून, आता सरकारी आणि अनुदानित महाविद्यालयांमध्ये पदवीपर्यंतचे शिक्षण पूर्णपणे मोफत केले जाणार आहे. केरळचे अर्थमंत्री के. एन. बालगोपाल यांनी विधानसभेत अर्थसंकल्प सादर करताना ही घोषणा केली. आतापर्यंत केरळमध्ये १२ वीपर्यंतचे शिक्षण मोफत होते. मात्र, आता ही मर्यादा वाढवून पदवी शिक्षणपर्यंत नेण्यात आली. शिवाय शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठीही सरकारने भरीव तरतूद केली आहे.

विद्यापीठांना बस्टर डोस राज्यातील विद्यापीठांच्या विकासकामांसाठी आणि सोयीसुविधांसाठी तब्बल रु.२५९.०९ कोटी रुपयांचा निधी जाहीर करण्यात सरकारने भरीव तरतूद केली आहे. उच्च शिक्षण संस्था यांच्यात आत्मियता कुटून येणार? कोचिंग इंडस्ट्रीने तर शिक्षण क्षेत्राची प्रचंड घुसमट केली असून शिक्षण व्यवस्थेतील चैतन्य हरवले आहे, ही अत्यंत गंभीर प्रश्नाची शोकांतिका आहे.

याचा लाभ मिळेल. शिक्षणाला सर्वोच्च प्राधान्य देणारे हे 'केरळ मॉडेल' देशासाठी मार्गदर्शक ठरणारे आहे. परंतु केंद्र सरकार व इतर राज्यांनी शाळा बंदी व शिक्षण बंदीच्या घेतलेल्या धोरणातून गटारगांवात येताना वायवीय येऊ नये, याचे सखेद आश्चर्य वाटावे. मंत्रालयातील भ्रष्टाचाराची खबर एसीबीला लागते. हा विभाग थेट देवेंद्र फडणवीसांच्या अखत्यारीतील गुहमंत्र्यांतर्गत येतो. मंत्रालयाचे सर्वेसर्दार खिल तेच. त्यांच्याच खात्याकडून त्यांचेच अधिपत्य असलेल्या मंत्रालयातील एखाद्या अधिकाऱ्यावर, लिपिकावर कारवाई होते.

मंत्रालयातील सहकाऱ्यांचे कार्यालय सील केले जाते आणि याची कोणतीच माहिती गृहविभागाला, मुख्यमंत्री कार्यालयाला आणि देवेंद्र फडणवीसांना असू नये, हेही मोठे नवलच. असे जर असेल तर राज्याचे हेरखाते काय करत आहे. एसीबीचे अधिकारी कोणत्याही दबावाला बळी न पडता जर स्वयंप्रेरने कारवाई करत असतील तर त्यांचे अभिमानच केले पाहिजे. पण हे राष्ट्रवादीच्या खात्याबद्दलच का घडत आहे, हाही प्रश्न आहेच. अजित पवार यांच्या अपघाती निधनानंतर सरकारने तीन दिवसांचा शासकीय दुखवटा जाहीर केला. त्याच दिवशी साधारण सहा महिन्यांपासून अजित पवारांनी आणि त्यांच्या आधीच्या मंत्र्यांनी रोखून धरलेली प्रमाणपत्रे वाटप झाली. संपूर्ण मंत्रालय त्या दिवशी पुनसुप्त होत. अशा वेळेस अल्पसंख्याक विभागातील हे कोण कार्यतत्पर अधिकारी होते ज्यांनी अजितदादांच्या निधनाला काही तास होत नाही तोच ७५ शाळांना अल्पसंख्याक दर्जा बहाल केला. ही खैरात कोणाच्या आदेशाने, आशीर्वादाने वाटण्यात आली, याचेही उत्तर राज्याच्या प्रमुखांनी दिले पाहिजे. मंत्रालयातीलच नाही तर राज्यातील शासकीय अधिकारी, कर्मचारी जर असे वेजबाबदार आणि भ्रष्टाचाराशिवाय पण हलवत नसतील तर मुख्यमंत्र्यांना कडक लोकप्रतिनिधी, नोकरशाहा, बिल्डर यांचे लक्ष असते. कमी विद्यार्थी संख्या असलेल्या शाळा बंद पडल्यावर तेथे निवासी किंवा व्यापारी इमारती उभ्या करण्याकडे कल वाढला आहे. शिक्षण क्षेत्रातील कंत्राटीकरणाने तर या क्षेत्रातील आत्मा हरपला आहे. शिक्षक कित्या तसे घेतो यावर जर त्याला पैसे दिले जाणार असतील तर शिक्षक, विद्यार्थी, पालक व शिक्षण संस्था यांच्यात आत्मियता कुटून येणार?

कोचिंग इंडस्ट्रीने तर शिक्षण क्षेत्राची प्रचंड घुसमट केली असून शिक्षण व्यवस्थेतील चैतन्य हरवले आहे, ही अत्यंत गंभीर प्रश्नाची शोकांतिका आहे.

प्रशासकीय बाबुचा नेत्यांना धक्का!

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते अजित पवार यांच्या अपघाती निधनानंतर त्यांच्या पक्षाच्या दोन खात्यांच्या कारभारावरून सध्या राज्यभरात मंत्रालयातील भ्रष्टाचाराची चर्चा चर्चा सुरू आहे. माणिकराव कोकटे यांच्या राजीनाम्यानंतर त्यांच्याकडील अल्पसंख्याक मंत्रालयाचा पदभार अजित पवारांकडे आला. अजितदादांच्या अपघाती निधनानंतर या खात्यातील अधिकाऱ्यांनी 'विशेष कार्यतत्परता' दाखवत शासकीय दुखवटा काळात २० शिक्षण संस्थांच्या तब्बल ७५ शाळांना अल्पसंख्याक दर्जा देण्याचा प्रताप केल्याचे उघड झाले. या प्रकरणाची मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसांनी तात्काळ दखल घेत या निर्णयाला स्थगिती दिली. यासाठी त्यांचे कौतुकच केले पाहिजे. अन्यथा काँग्रेसच्या आरोपांवर किंवा विरोधी पक्षनेत्यांच्या आक्षेपांकडे एकतर दुर्लक्ष करणे किंवा क्लीन चिट देणे असा आजपर्यंतचा अनुभव राहिला आहे. मात्र मुख्यमंत्र्यांनी अल्पसंख्याक विभागातील निर्णयाला तात्काळ स्थगिती देणे, यासाठी ते कौतुकास पात्र आहेत. दुसरी घटना पुन्हा अजितदादांच्याच राष्ट्रवादीच्या मंत्र्यांच्या खात्यात घडली. मंत्रालयातील लिपिक लाच घेताना चतुर्भूज झाला. नरहरी झिरवाळ यांच्या अन्न व औषध प्रशासन विभागातील या लिपिक आणि अधिकाऱ्याची तक्रार प्रथम लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाला मिळाली आणि त्यांनी थेट मंत्रालयात घुसून कारवाई केली. यासाठी आता राज्याच्या गुहमंत्र्यांचे कौतुक करावे की त्यांच्या नाकाखाली भ्रष्टाचाराची गटारगांवात येताना वायवीय येऊ नये, याचे सखेद आश्चर्य वाटावे. मंत्रालयातील भ्रष्टाचाराची खबर एसीबीला लागते. हा विभाग थेट देवेंद्र फडणवीसांच्या अखत्यारीतील गुहमंत्र्यांतर्गत येतो. मंत्रालयाचे सर्वेसर्दार खिल तेच. त्यांच्याच खात्याकडून त्यांचेच अधिपत्य असलेल्या मंत्रालयातील एखाद्या अधिकाऱ्यावर, लिपिकावर कारवाई होते.

नृत्य हे मन, शरीर आणि आत्मा यांच्यासाठी समग्र क्रियाकल्प आहे. नृत्य एक शारीरिक क्रियाकल्प आणि सर्जनशील भावनेच्या माध्यमातून वापरल्याने, ऊर्जा कुशलतेने हाताळण्यास मदत करते आणि यामध्ये नृत्य आर्ट कोशल्य, ज्ञान आणि समज विकसित होण्यास मदत शिकण्यासोबतच लोक काही तरी शोधत असतात आणि त्यांना अंतर्दृष्टीमध्ये सहभागी होतात. ज्या लोकांना अंतर्दृष्टी समजून त्यांना स्वतःला व्यक्त करण्यासाठी एक प्लॅटफॉर्म मिळते आणि त्यांचे सकारात्मकरीत्या परिवर्तित होते.

डान्स करताय? हे फायदे समजून घ्याच

सध्याच्या काळात आपला बहुमूल्य वेळ तंत्रज्ञान आणि सोशल मीडिया घेते, तेव्हा नृत्य हा एक असा छंद आहे जेथे एखादी व्यक्ती शिकू शकते, आनंद घेऊ शकते आणि त्याच वेळी कामही करू शकते. प्रत्येक वर्गामध्ये फिटनेस लेवल, आत्मविश्वास, लक्ष केंद्रित करणे, एकाग्रता, सांघिक भावना, सकारात्मक विचार, शिस्त, शरीराची ठेवण असे सर्वांगीण विकासाकडे लक्ष दिले जाते. डान्स नेहमी स्वच्छ वातावरणात शिकला जातो त्यामुळे मनही प्रसन्न राहते. प्रत्येक विद्यार्थ्याला किंवा ग्रुपकडे समान लक्ष दिल्याने समानतेची भावना मिळते. नृत्य शिकत असताना फक्त शारीरिक क्रियाकल्प करत नाहीत तर यामधून आत्मविश्वास वाढतो, रक्त अभिसरण प्रक्रिया सुधारते, मांसपेशी मजबूत होतात आणि वजन वाढते; चांगले समन्वय आणि कौशल्य विकसित होते. नृत्य हे शरीरातील ऊर्जा

आणि भावना बाहेर सोडण्याचा एक चांगला मार्ग आहे. जेव्हा आपण नृत्य करतो तेव्हा घाम येतो आणि घामाद्वारे चांगले वाटणारे एण्डॉर्फिन बाहेर उत्सर्जित होते, ज्यामुळे आपल्याला आनंदी वाटते. चांगले संगीतही मनाला शांती देते. नृत्य हे संगीताला जिवंत रूप देण्याचे काम करते. शिकण्याची पद्धत ही परस्पर संवादात्मक असल्याने शिक्षण प्रक्रिया तणावमुक्त आणि अधिक मजेदार असते. माझ्यासाठी आरोग्य ही एक मनाची स्थिती आहे आणि फिटनेस हा जगण्याचा मार्ग. तंदुरुस्त शरीरामध्ये निरोगी मन असते. नृत्य संपूर्ण फिटनेस, सहनशक्ती आणि स्नायूंची बळकटी तसेच संपूर्ण शरीरामध्ये ताकद वाढवण्यास मदत करते. यात कार्डियो व्हॅस्कुलर / एरोबिक फिटनेस, आणि शरीरातील लवचिकतेसाठी समावेश केला एकत्रितपणे काम केलेल्याने संघाचे महत्त्व तसेच सांघिक भावना वाढते. नृत्यासाठी भरपूर सहनशक्ती आवश्यक असते जी शरीर चपळ बनवण्यास मदत करते. अशा प्रकारे नृत्य मधून मनःशांती, एकाग्रता, चपळता, तंदुरुस्त आणि निरोगी राहण्यास मदत असे अनेक प्रकारचे फायदे होतात.

रिकाम्या पोटी प्या गुळ-जिऱ्याचे पाणी, होतील अनेक फायदे

प्रत्येकाच्या घरी स्वयंपाकघरामध्ये जिरे सहज उपलब्ध होते. जिऱ्याचा वापर अनेक भाज्या बनवताना केला जातो. जिऱ्यामुळे अन्न पचायला मदत होते. तसेच गुळदेखील आरोग्यासाठी खूप फायदेशीर आहे. हिवाळ्यात गुळचे सेवन केल्याने आरोग्याला अनेक फायदे होतात.

गुळ आरोग्यासाठी एक वरदान मानला जातो. आयुर्वेदातही गुळचे महत्त्व सांगितले आहे. आपल्याला माहीत आहे की, गुळ आणि जिरे आपल्या आरोग्यासाठी किती फायदेशीर आहे? चला जाणून घेऊयात याचे शरीराला होणारे फायदे...

ऑनिमिया रुग्णांसाठी फायदेशीर : गुळ आणि जिऱ्याचे पाणी पिण्याने ऑनिमिया किंवा रक्ताची कमी भरून निघण्यास फायदेशीर ठरते. तसेच

रक्तामधील अशुद्धता दूर होते. डोकेदुखीपासून आराम : थंडीमध्ये बऱ्याच लोकांना डोकेदुखीचा त्रास जाणवतो. अशावेळी गुळ-जिऱ्याचे पाणी पिण्याने फायदा होतो. **कंबरदुखीवर फायदेशीर :** हिवाळ्यात अनेकांना कंबरदुखीचा त्रास होतो. जर गुळ आणि जिऱ्याचे पाणी घेतल्याने कंबरदुखीपासून आराम मिळतो. **रोगप्रतिकार क्षमता वाढवते :** गुळ आणि जिरे आपल्या शरीरात चाण साफ करण्यासोबतच शरीराची रोग प्रतिकारक क्षमता वाढवण्यास मदत करत आहे. **मासिक पाळीच्या त्रासापासून आराम :** गुळ आणि जिऱ्याचे पाणी घेतल्याने अनियमित मासिक पाळी आणि पोटादुखीच्या समस्या दूर होतात. **गुळ आणि जिऱ्याचे पाणी कसे बनवावे**

एका वाडग्यात दोन कप पाणी घ्या. यामध्ये एक चमचा गुळाचा चुरा आणि एक चमचा जिरे टाकून चांगली उकळी घ्या. यानंतर हे पाणी कप घेऊन पिऊ शकता. मात्र लक्षात ठेवा, हे पाणी सकाळी रिकाम्या पोटी घेणे आवश्यक आहे.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

टोमॅटोची व चिंचेची चटणी

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

एक कढईत तेल घालून हिंग व मेथी परतून घ्या. त्याची पावडर करा. लसूण आणि टोमॅटोही मिक्सरमध्ये घालून त्याची पेस्ट करून घ्या. ती पेस्ट घट्ट होईपर्यंत शिजवा. आता एका कढईत जास्त तेल घालून त्यावर मोहरी व कढीपत्त्याची फोडणी तयार करा. त्यात चिंचेचा कोळ, हिंग, मेथीची पावडर, मीठ, तिखट घाला. कोळ शिजू लागला की टोमॅटोची पेस्ट व साखर घालून पाच मिनिटे शिजवा.

रोग प्रतिकारशक्ती वाढवण्यासाठी करा 'ही' योगासने

उष्णसन योग
गुडच्यावर उभे राहा. आता मागच्या बाजूला वाकून हातांना टाचांना पकडण्याचा प्रयत्न करा. डोके आणि पाठीच्या कण्याला जास्तीत जास्त मागे वाकवा. १०-१५ मिनिटे याच स्थितीत राहा. या योगासनाने दुर्बलतेच्या रुग्णांसाठी हे उत्तम आसन आहे. मधुमेहाला ठीक करते. फुफ्फुस मजबूत होते.

पर्वतासन योग
उजव्या पायाला सरळ करून डाव्या पायाजवळ ठेवा. शरीराला हातावर संतुलित करा. आता कंबरच्या भागाला जास्तीत जास्त वरच्या बाजूला उचला. डोके दोन्ही हातांमध्ये आणा. हातांना सरळ ठेवा आणि टाचा जमिनीला टेकवा. कंबरला वर उचलत हळूहळू श्वास सोडा. या योगासनाने रक्तप्रवाहामध्ये वाढ होते. दृष्टी चांगली होते. शरीराची लवचिकता वाढते.

संतुलित आणि योग्य आहार म्हणजे नेमके काय आणि त्याचा अवलंब कसा करावा याबद्दल आहारशास्त्रामध्ये अनेक पर्याय सुचवले गेले आहेत. अशा या निरनिराळ्या पर्यायांमुळे योग्य आहार नेमका कसा असावा याबद्दल मनामध्ये खूप गोंधळ उडणे साहजिक आहे. उदाहरण घ्यायचे झाले, तर वाईनचे देता येईल. आहारशास्त्रातील अभ्यासकांच्या मते वाईनच्या मर्यादित सेवनाने दातांमधील व हिरड्यांमधील हानीकारक जीवाणूना नाश होतो तर आणखी एका रिसर्चच्या मते आहारातील वाईनचे सेवन त्वचेच्या कर्करोगाला

संतुलित आणि योग्य आहार म्हणजे नेमके काय आणि त्याचा अवलंब कसा करावा याबद्दल आहारशास्त्रामध्ये अनेक पर्याय सुचवले गेले आहेत. अशा या निरनिराळ्या पर्यायांमुळे योग्य आहार नेमका कसा असावा याबद्दल मनामध्ये खूप गोंधळ उडणे साहजिक आहे. उदाहरण घ्यायचे झाले, तर वाईनचे देता येईल. आहारशास्त्रातील अभ्यासकांच्या मते वाईनच्या मर्यादित सेवनाने दातांमधील व हिरड्यांमधील हानीकारक जीवाणूना नाश होतो तर आणखी एका रिसर्चच्या मते आहारातील वाईनचे सेवन त्वचेच्या कर्करोगाला

एलएलएम इन एन्व्हायरमेंटल लॉ हा पूर्णवेळ पीजी प्रोग्राम आहे ज्यामध्ये २ वर्षांचा कालावधी आहे ज्यामध्ये पर्यावरण संरक्षण, हवामान बदल संरक्षण आणि नैसर्गिक संसाधनांचा शाश्वत वापर यासाठी स्थानिक आणि आंतरराष्ट्रीय कायदेशीर फ्रेमवर्क समाविष्ट आहे. या अभ्यासकमादरम्यान विद्यार्थ्यांना पर्यावरण कायद्याशी संबंधित विषय जसे की जल कायदा, व्यवसाय आणि व्यापार, विविध प्रकारचे प्रदूषण, जमिनीचे प्रश्न, पर्यावरणीय न्याय इत्यादी विषय शिकवले जातात.

केसांसाठी कंडिशनर

हे केसांसाठी नैसर्गिक कंडिशनरचे काम करते. पूर्ण केसांवर दही लावून शॉवर कॅप लावून घ्या. ३० मिनिटांनी केस धुवून टाका.

केस होतील मुलायम

दह्याला मधत मिसळून मारूक तयार करा. हे केसांना लावल्याने केस मुलायम होतील. हे १५ ते २० मिनिटांपर्यंत केसांना लावून ठेवावे नंतर धुवून घ्यावे.

केसांमध्ये चमकसाठी

केसांना मॉइश्चराइज करून चमक आणण्याची असेल तर दह्याला मायोनीजबरोबर मिसळवा. हे मिश्रण केसांच्या शेवटच्या कोपऱ्यापर्यंत लावावे. अर्ध्या तासाने केस सामान्य पाण्याने धुवून टाकावे.

दोन तोंडी केसांपासून मुक्ती

आठवड्यातून दोन दिवस केसांमध्ये दही लावा, आपली दोन तोंड असलेल्या केसांची समस्या सुटेल. केस मजबूत होतील.

आरोग्यासाठी दही खाणे उत्तम आहे हे तर सर्वांना माहीत आहे पण दह्याने त्वचा आणि केसांचेही सौंदर्य वाढते हे कमी लोकांना माहीत असेल. नियमित दही लावल्याने चेहऱ्यावर ग्लो येतो आणि केसांवर वापरल्याने डेझफ दूर होतो आणि केसही मजबूत होतात. तर आता साबण आणि शॅम्पूवर खर्च करणे सोडून दही लावा आणि जाणून घ्या किती गुणकारी आहे हे ते...

हे जाणून घेतल्यावर लगेच लावाल केसांना दही

कोंड्यापासून सुटका

कोंड्याची समस्या असल्यास दही आणि लिंबाची पेस्ट लावल्याने आराम मिळेल. आठवड्यातून दोनदा हा उपाय अमलात आणा.

केस गळतीवर असरदार

कढीपत्ता दह्यात मिसळून पूर्ण केसांवर लावल्याने केस गळतीवर फायदा मिळेल तसेच पांढऱ्या केसांपासून मुक्तीही मिळेल.

केस वाढीसाठी

दही, नारळाचे तेल आणि जास्वंद फुलाची पाने मिसळून पेस्ट तयार करा. ही पेस्ट केसांना लावून १ ते २ तासांसाठी तसेच राहून घ्या. नंतर केस धुवून कंडिशनर लावून घ्या.

केस वाढीसाठी

दही, नारळाचे तेल आणि जास्वंद फुलाची पाने मिसळून पेस्ट तयार करा. ही पेस्ट केसांना लावून १ ते २ तासांसाठी तसेच राहून घ्या. नंतर केस धुवून कंडिशनर लावून घ्या.

तुमचा 'संतुलित' आहार आजारपणास कारणीभूत ठरत नाही ना?

अधूनमधून काही ठरावीक तऱ्हेचे डायट शरीराच्या, आरोग्याच्या दृष्टीने अतिशय चांगले असल्याचे ऐकिताने येत असते. उदाहरणार्थ फ्रूट डायट किंवा आहारामध्ये डार्क चॉकलेट किंवा समुद्री मिठाचा वापर करणे अशा प्रकारचे सल्ले दिले जात असतात. पण अशा प्रकारची डायट किंवा असे अन्नपदार्थ खरोखरच शरीराच्या दृष्टीने फायदेशीर आहेत किंवा नाही याचा विचार करणे अन्यायचे ठरते. डार्क चॉकलेटमध्ये अँटी ऑक्सिडंट्स असून साखरेचे प्रमाण देखील यामध्ये कमी असते. पण तरीही यामध्ये कॅल्शियमचे प्रमाण लक्षणीय असल्याने याचे सेवनदेखील इतर गोड पदार्थांप्रमाणे, मर्यादित प्रमाणात करायला हवे, असे आहारतज्ज्ञ म्हणतात. तसेच

आजकाल मैदाने बनवलेल्या ब्रेड ऐवजी मल्टी ग्रेन ब्रेड किंवा होल व्हीट ब्रेड जास्त पौष्टिक समजला जातो. पण ब्रेड जरी कोणत्याही प्रकारचा असला, तरी त्यामध्ये साखर, ट्रान्स फॅट्स आणि काही प्रमाणात मैदा असतोच हे लक्षात घ्यायला हवे. होल व्हीट ब्रेडमध्ये फायबरचे प्रमाण जास्त आहे, आणि जीवनसत्त्वे देखील यामध्ये आहेत. तसेच मल्टी ग्रेन ब्रेड, लो ग्लायसेमिक इंडेक्स असलेल्या धान्यांपासून बनवला जातो. पण तरीही काही प्रमाणात ट्रान्सफॅट आणि मैदा यांचा वापर यामध्ये केलेला असतो. त्याचप्रमाणे न्यूट्रिशन बार्सदेखील प्रमाणातसे सेवन करणे आवश्यक आहे, कारण यामध्ये साखर आणि फॅटचे प्रमाण अधिक असते. त्यामुळे जेव्हा त्वरित ऊर्जेची, म्हणजे एनर्जीची आवश्यकता असेल आणि इतर कोणताही पर्याय उपलब्ध नसेल, तेव्हाच एनर्जी बार्सचे सेवन केले जावे. फळे आरोग्यासाठी उत्तम

आहेत, हे आपल्याला ठाऊक आहे, पण फळांमध्ये देखील साखरेचे प्रमाण असतेच. त्यामुळे फळे किती आणि कधी खाल्ली जावीत याचा विचार करणे गरजेचे आहे. फळांचे सेवन शक्यतो दिवसाच्या सुरुवातीला केले जावे. सकाळी फळे खाल्ली जात नसल्यास त्यांचे सेवन शक्यतो दिवसाच्या पूर्वाह्नात होईल असे पाहावे. त्याचप्रमाणे समुद्री मीठ हे सामान्य मिठाच्या मानाने जास्त आरोग्यदायी आहे असे समजले जाते. खरे तर दोन्ही प्रकारच्या मिठांमध्ये सोडियमची मात्रा चाळीस टक्के, म्हणजे एका टीस्पूनमध्ये २३०० मिलीग्राम इतकी आहे. पण समुद्री मिठाचे कण आकाराने मोठे असल्याने ते आपोआपक कमी वापरले जाते. पण म्हणून सामान्य मीठ वापरण्यात देखील काही अपाय नाही. मुळातच आहारामध्ये मिठाचे प्रमाण मर्यादित असायला हवे, हे लक्षात घेणे गरजेचे आहे.

एलएलएम एन्व्हायरमेंटल लॉ (पर्यावरण कायदा) मध्ये करिअर बनवा, पात्रता, अभ्यासक्रम, शीर्ष महाविद्यालय, त्यापती जाणून घ्या

अनिवार्य प्रक्रिया म्हणून कोर्स प्रोग्राममध्ये ५ टक्के सुट दिली जाते. **प्रवेश प्रक्रिया :** कोणत्याही सर्वोच्च विद्यापीठात एलएलएम एन्व्हायरमेंटल लॉ कोर्समध्ये प्रवेश घेण्यासाठी उमेदवारांना प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण करणे आवश्यक आहे. प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर, एक वैयक्तिक मुलाखत आहे आणि जर उमेदवारांनी त्यात चांगले गुण मिळवले तर त्यांना शिष्यवृत्ती देखील मिळू शकते. **नोंदणी :** उमेदवार अधिकृत वेबसाइटवर जातात. अधिकृत वेबसाइटला भेट दिल्यानंतर अर्ज भरा. अर्ज भरल्यानंतर तो नीट तपासून घ्या, जर फॉर्ममध्ये चूक

असेल तर तो नाकारला जाऊ शकतो. विनंती केलेली कागदपत्रे अपलोड करा. अर्ज सादर करा. क्रेडिट कार्ड किंवा डेबिट कार्डद्वारे ऑनलाइन फॉर्म फी भरा. **टप्पा २ : प्रवेश परीक्षा :** जर उमेदवारांनी एलएलएम एन्व्हायरमेंटल लॉ मध्ये प्रवेश घेण्यासाठी उच्च विद्यापीठांचे लक्ष्य ठेवले असेल, तर त्यांच्यासाठी प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण करणे खूप महत्त्वाचे आहे. ज्यासाठी नोंदणी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर प्रवेशपत्र जारी केले जातात. ज्यामध्ये प्रवेश परीक्षेची संबंधित सर्व माहिती दिली जाते जसे की परीक्षा कधी आणि कुठे होणार आहे, इत्यादी. एलएलएम विज्ञानेस

लॉची प्रवेश प्रक्रिया CLAT-PG/AILET/ DU LLM/MHCET Law/LSAT इत्यादी प्रवेश परीक्षेवर अवलंबून असते. पात्र उमेदवारांची पुढील मुलाखतीच्या आधारे निवड केली जाते. प्रवेश परीक्षा झाल्यानंतर काही दिवसांनी, त्याचा निकाल जाहीर केला जातो, त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठाच्या वेबसाइट्स आणि सोशल मीडिया हँडलची नियमितपणे तपासणी करून स्वतःला अपडेट ठेवले पाहिजे. जे विद्यार्थी प्रवेश परीक्षेत पात्र ठरतील त्यांना विद्यापीठातर्फे मुलाखतीसाठी हजर राहण्यास सांगितले जाईल - एकतर ऑनलाइन (स्काईप, गुगल मीट, झूम)

अभ्यासक्रम

- मॉड्यूल I | निसर्ग आणि पर्यावरण कायद्याची व्याप्ती
 - मॉड्यूल II | आंतरराष्ट्रीय कायदा आणि पर्यावरण संरक्षण
 - मॉड्यूल III | भारतीय संविधान अंतर्गत पर्यावरण संरक्षण
 - मॉड्यूल IV | भारतीय संविधान अंतर्गत पर्यावरण संरक्षण
 - मॉड्यूल V | पर्यावरण संरक्षण, सामान्य नागरी, फौजदारी कायदा
 - मॉड्यूल VI | भारतातील पाणी, हवा आणि पर्यावरणाचे संरक्षण
 - मॉड्यूल VII | वन, वन्यजीव आणि जैवविविधतेचे संरक्षण
 - मॉड्यूल VIII | पर्यावरण कायदातील उदयोन्मुख समस्या
- शीर्ष महाविद्यालये**
- तामिळनाडू डॉ. आंबेडकर लॉ युनिव्हर्सिटी, तामिळनाडू
 - हिदायतुल्ला राष्ट्रीय कायदा विद्यापीठ, रायपूर
 - राष्ट्रीय कायदा विद्यापीठ आणि न्यायिक अकादमी, आसाम
 - टेरी युनिव्हर्सिटी, नवी दिल्ली
- किंवा ऑफलाइन विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ कॅम्पसमध्ये बोलावून. दरम्यान, इतर सर्व पात्रता निकषांची तपासणी केली जाते आणि जर विद्यार्थ्यांनी मुलाखतीत चांगली कामगिरी केली तर त्यांना एन्व्हायरमेंटल कायद्यातील एलएलएमचा अभ्यास करण्यासाठी प्रवेश दिला जातो.

वसई-दिवा मार्गावर मेगाब्लॉक शनिवारी आणि रविवारी प्रवाशांचे हाल

■वसई। प्रतिनिधी,

दिवा-वसई रोड मार्गावरील खारबाव स्थानकात नवीन अप आणि डाऊन मालवाहू मार्गांच्या कामासाठी शनिवार आणि रविवारी मेगाब्लॉक घेण्यात येणार आहे. या ब्लॉकमुळे सात मेमू लोकल रद्द केल्या जाणार आहेत. तर लांब पल्ल्याच्या एक्सप्रेस गाड्यांच्या वेळापत्रकातही फेरबदल करण्यात आला आहे. वसई-विरार आणि पनवेल-दिवा दरम्यान प्रवास करणारे बहुसंख्य प्रवासी या रेल्वे मार्गावर धावणाऱ्या गाड्यांवर अवलंबून आहेत. या प्रवाशांना खासगी वाहनांचा किंवा एसटी बसचा आधार घ्यावा लागणार आहे. त्यांचे हाल होणार आहेत. त्यामुळे या मार्गावर रेल्वेने प्रवास सुरू करण्याआधी पत्रकाबाबतची ताजी माहिती जाणून घेण्याचे आवाहन रेल्वे प्रशासनाने केले आहे.

वसई-दिवा-पनवेल मार्गावरील

रद्द करण्यात आलेल्या गाड्या (शनिवार, २१ फेब्रुवारी २०२६)

गाडी क्र. ६१००७: वसई रोड झ दिवा मेमू (दुपारी १५:३५ वा.)
गाडी क्र. ६११६६: वसई रोड पनवेल मेमू (सायंकाळी १६:४० वा.)
गाडी क्र. ६१००६: दिवा झ वसई रोड मेमू (दुपारी १४:३३ वा.)
गाडी क्र. ६११६१: पनवेल झ उडणार रोड मेमू (सायंकाळी १९:०५ वा.)

रद्द करण्यात आलेल्या गाड्या (रविवार, २२ फेब्रुवारी २०२६)

गाडी क्र. ६१००१: बोईसर झ वसई रोड मेमू (सकाळी ०८:३५ वा.)
गाडी क्र. ६१००२: डोबिवली झ बोईसर मेमू (सकाळी ०५:४९ वा.)
गाडी क्र. ६१००३: वसई रोड झ दिवा मेमू (सकाळी ०९:५० वा.)

अनेक मेमू गाड्यांच्या फेऱ्या २१ आणि २२ फेब्रुवारी रोजी अर्थात शनिवारी आणि रविवारी रद्द करण्यात आल्या आहेत. तर लांब पल्ल्याच्या गाड्यांच्या वेळापत्रकातही बदल करण्यात आला आहे.

ट्रेन क्रमांक ६११६४ दिनांक २२ फेब्रुवारी रोजी सुटणाऱ्या डहाणू रोड- पनवेल मेमूचे कामन रोडवर १० मिनिटांसाठी नियमन केले जाईल. ट्रेन क्रमांक २२१७८ दिनांक २१ फेब्रुवारी रोजी सिक्कराबाद - राजकोट

एक्सप्रेसचे भिंवडी रोड येथे १ तास ३० मिनिटांसाठी नियमन केले जाईल.

२१ फेब्रुवारी रोजी सुटणारी सिक्कराबाद - राजकोट एक्सप्रेस भिंवडी रोड स्थानकावर दीड तास थांबवून ठेवण्यात येणार आहे. तर २१ फेब्रुवारी रोजी वेरावळ येथून सुटणारी वेरावळ - पुणे एक्सप्रेस नियोजित वेळेऐवजी १४:३५ मिनिटांनी सुटणार आहे. तर इंद्रहून सुटणारी इंद्रहून झ दौंड एक्सप्रेस सायंकाळी १८:३० वाजता प्रस्थान करेल.

रेल्वेच्या संरक्षक भिंतीच्या कामामुळे लांब पल्ल्याच्या अनेक गाड्या उधरिताने धावणार

डेडिकेटेड फ्रंट कॉरिडोर कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड प्रकल्पांतर्गत मध्य रेल्वेच्या मुंबई विभागातील वसई रोड विभागात असलेल्या खारबाव स्टेशनवर नवीन अप आणि डाऊन मालगाडी मार्गाचे काम सुरू असल्याने, इंद्रहून रतलाम विभागात जाणाऱ्या काही गाड्या शनिवार २१ फेब्रुवारी रोजी उधरिताने धावणार आहेत. रेल्वेने दिलेल्या माहितीनुसार २२९४४ इंद्रहून एक्सप्रेस ही गाडी २१ फेब्रुवारी रोजी इंद्रहून स्थानकावरून सुमारे दोन तास उधरिताने निघेल. याव्यतिरिक्त, १२९४० जयपूर पुणे एक्सप्रेस ही गाडी जयपूर स्थानकावरून सुमारे तीन तास उधरिताने निघेल आणि २२६५३ तिरुवनंतपुरम निजामुद्दीन एक्सप्रेस ही गाडी तिरुवनंतपुरमवरून सुमारे ३.३० तास उधरिताने निघेल. भारत सरकारची कंपनी उज्ज्वळ, मालवाहक जलद करण्यासाठी आणि प्रवासी रेल्वेचे कामकाज सुलभ करण्यासाठी मालवाहक गाड्यांसाठी समर्पित रेल्वे कॉरिडोर विकसित करत आहे. त्यामुळे या मार्गावर रेल्वेने वेळापत्रकाबाबतची ताजी माहिती जाणून घेण्याचे आवाहन रेल्वे प्रशासनाने केले आहे. पश्चिम रेल्वेच्या रतलाम विभाग इंद्रहून आणि आसपासच्या भागात रेल्वे रुळभोवती ट्रॅक-साईड कुण्ण (सीमा भिंत/सुरक्षा कुण्ण) वेगाने बांधत आहे. यामुळे गाड्या आणि प्रवाशांचा वेग, सुरक्षितता आणि सुरक्षा आणखी वाढेल. इंद्रहून-देवास-उज्जैन-भोपाळ विभागात वंदे भारत ट्रेनचा विचार करून संरक्षक भिंतीचे काम सुरू आहे. तसेच इंद्रहूनचे डॉ. आंबेडकर नगर ते खंडवा, मंदसौर ते इंद्रहून, उज्जैन ते देवास ते इंद्रहून रेल्वे विभागांमध्ये संरक्षक भिंतीचे काम सुरू आहे. या रेल्वे विभागावर तसेच रतलाम विभागातील काही इतर रेल्वे विभागांवर एकूण ५०१ किलोमीटरपेक्षा जास्त क्षेत्रफळावर सीमा भिंती प्रस्तावित आहेत. याआधी २०२४ मध्ये १२७ किलोमीटर आणि २०२५-२६ मध्ये अंदाजे ८० किलोमीटर लांबीचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे.

वसई-विरार शहरातील पाणीपट्टी वसुली थकीत

■वसई। प्रतिनिधी,

आर्थिक वर्ष संपण्यासाठी जवळपास महिना शिल्लक असताना वसई-विरारमध्ये पाणीपट्टी वसुलीचे प्रमाण अपेक्षेपेक्षा कमी झाले आहे. थकबाकीदारांवर महापालिकेकडून नज्जोडण्या खंडित करण्याची कारवाई सुरू करण्यात आली आहे.

वसई-विरार शहर महानगरपालिका हद्दीत सध्या धामणी (सूर्या) प्रकल्प तसेच पेल्लार आणि उसागाव धरणांमधून दररोज सुमारे २३० एमएलटी पाणीपुरवठा केला जातो. सूर्या प्रकल्पाचे अतिरिक्त पाणी उपलब्ध झाल्यानंतर हा पुरवठा ३७० एमएलटीपर्यंत वाढला आहे. वाढत्या नागरीकरणामुळे पाण्याची मागणीही वाढत चालली आहे. त्यामुळे फेब्रुवारी २०२४ पासून तीन वर्षांच्या खंडानंतर नव्या नज्जोडण्या देण्यास सुरुवात करण्यात आली.

आतापर्यंत २१९ नज्जोडण्या खंडित

थकबाकीदारांना पूर्वसूचना देऊनही रक्कम न भरल्याने आतापर्यंत २१९ नज्जोडण्या खंडित करण्यात आल्या आहेत. पुढील काळातील ही कारवाई सुरू ठेवली जाणार असल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. तसेच अनेक वर्षांपासूनची पाणीपट्टी न भरलेल्या धारकांकडून सुमारे २४ कोटी रुपये येणे बाकी होते. त्यापैकी ७ कोटी ८० लाख रुपये वसूल झाले असून अजूनही जवळपास १६ कोटी रुपयांची थकबाकी आहे. दीर्घकालीन थकबाकीदारांवर कठोर कारवाई करण्यात येत असल्याचे पालिकेने स्पष्ट केले.

पालिकेने आतापर्यंत ६९ हजारहून अधिक नज्जोडण्या वितरित केल्या आहेत. त्यातून नागरिकांना नियमित पाणीपुरवठा केला जातो. चालू आर्थिक वर्षात १९ कोटी रुपयांच्या पाणीपट्टी वसुलीचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले होते. मात्र आतापर्यंत केवळ ५३ कोटी रुपये जमा झाले

असून सुमारे ४६ कोटी रुपये वसूल करणे बाकी आहे. पालिकेच्या म्हणण्यानुसार, देयके उशिरा वितरित होणे आणि निवडणुकांमुळे वसुलीवर परिणाम झाला. तरी उर्वरित कालावधीत जास्तीत जास्त वसुली करण्यासाठी विशेष मोहीम राबवली जात आहे.

लाडक्या बहिणींसाठी आनंदाची बातमी जानेवारी महिन्याचा हप्ता लवकरच मिळणार

■मुंबई। प्रतिनिधी,

महायुतीसाठी गेमचेंजर ठरलेली मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेच्या जानेवारी २०२६च्या हप्त्याची प्रतीक्षा लाडक्या बहिणींना आहे. या योजनेच्या जानेवारी महिन्याचा हप्ता लवकरच लाडक्या बहिणींना मिळण्याची शक्यता आहे. कारण, जानेवारी महिन्याच्या हप्त्याचे वितरण करण्यासाठी महिला व बाल विकास विभागाने निधीची जमवाजमव सुरू केली आहे. सामाजिक न्याय विभागाने मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेच्या जानेवारीच्या हप्त्याचे वितरण करण्यासाठी ९८.४५ कोटी रुपयांचा निधी वर्ग केला आहे.

मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेच्या जानेवारी महिन्याच्या हप्त्याच्या वितरणासाठी सामाजिक न्याय विभागाने ९८.४५ कोटी रुपयांचा निधी महिला व बालविकास विभागाला वर्ग केला आहे. याबाबतचा शासन निर्णय १८ फेब्रुवारीला जारी करण्यात आला आहे. यापूर्वी देखील सामाजिक न्याय विभागाने लाडकी बहीण योजनेच्या हप्त्याचे वितरण

करण्यासाठी निधी महिला व बालविकास विभागाला वर्ग केला आहे.

जानेवारीचा हप्ता लवकरच मिळणार

महिला व बाल विकास विभागकडून जानेवारी महिन्याचा हप्ता कधी वितरित केला जाणार याकडे सर्व लाभाधी महिलांचे लक्ष लागले आहे. नोव्हेंबर महिन्याचा हप्ता डिसेंबर २०२५ च्या शेवटच्या आणि जानेवारी २०२६ च्या सुरुवातीच्या काही दिवसात देण्यात आला होता. यानंतर डिसेंबर महिन्याचा हप्ता १४ जानेवारीच्या दरम्यान लाडक्या बहिणींच्या खात्यात वर्ग करण्यात आला होता. आता सामाजिक न्याय विभागाने लाडकी बहीण योजनेच्या जानेवारी महिन्याच्या हप्त्याच्या वितरणासाठी ९८.४५ कोटी रुपयांचा निधी वर्ग केल्यानं लाडक्या बहिणींना येत्या काही दिवसात लाडकी बहीणच्या हप्त्याची रक्कम मिळू शकते.

वर्षाअखेर एसटी आर्थिकदृष्ट्या सुदृढ होणार... तब्बल ८,३०० नवीन बसेस ताफ्यात दाखल होणार

■मुंबई। प्रतिनिधी,

दैनंदिन १ ते १.५ कोटी रुपयांची तुट सहन करत आर्थिक दडपणाखाली असलेल्या एसटीला नवसंजीवनी देण्यासाठी शासनाने मोठा निर्णय घेतला आहे. बसेसची कमतरता हा मुख्य अडथळा दूर करत यंदा तब्बल ८,३०० नवीन

बसेस ताफ्यात सामील करण्याचा निर्धार परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनार्डक यांनी व्यक्त केला. "बसेस वाढल्या तर प्रवासी वाढतील, आणि प्रवासी वाढले तर उत्पन्न आपोआप वाढेल," असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

वाहतूक कोंडीत अडकलेल्या रुग्णालय करणे गाढवे असा प्रश्न डोळ्यासमोर उभे

सदरील महिला व त्यांचे कुटुंब दिसले. त्यांनीदेखील माणुसकी दाखवत रिश्तामध्ये सदरील कुटुंब व गर्भवती महिलेला रुग्णालयात दाखल करण्यासाठी बसलेले मात्र वाहतूक कोंडीत एवढी होती की साध पायी चालणारी मुश्किल होत. रितेश पणारे या सामाजिक कार्यकर्त्यांनी दुराची बर रस्ता मोठ्या करत अखेर रिश्ताला रुग्णालयात पोहोचवले मात्र भर रस्त्यातच या गर्भवती महिलेची प्रसूती झाली. माणुसकीचा दर्शन घडवणारा रिश्ताचालक आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांमुळे बाळंतपण महिला व बाळ सध्या सुखरूप आहे.

वाहतूक कोंडीमुळे रिश्तातच झाली ऊसतोड महिलेची प्रसूती, कुठे घडला हा प्रकार?

■नाशिक। प्रतिनिधी,

जिल्ह्यातील मनमाड शहरातून जाणाऱ्या इंद्रोपुणे राष्ट्रीय महामार्गावर गर्भवती ऊसतोड महिला वाहतूक कोंडीत अडकल्याने रिश्तामध्ये डिलिव्हरी अर्थात प्रसूती झाल्याची घटना समोर आली आहे. मनमाड शहरातून जाणाऱ्या इंद्रोपुणे राष्ट्रीय महामार्गावर वाहतूक कोंडीही नित्याचीच झाली आहे. सकाळपासूनच या महामार्गावर

मोठ्या प्रमाणात वाहतूक कोंडी होऊन वाहनांच्या लांबच लांब रंगा लागल्या होत्या या वाहतूक कोंडीत सोलापूर जिल्ह्यातून ऊस तोडी करून मनमाड मार्गे नंदुरवार जिल्ह्यातील केळीपणी येथे घरी परतत असताना मनमाडच्या वाहतूक कोंडीत गर्भवती मजीला आवेश वडवे या महिलेच्या प्रसूतीच्या कडा अचानक सुरू झाल्या. इंद्रोपुणे राष्ट्रीय महामार्गावर कधी अवजड

वाहनांमुळे तर कधी अपघातांमुळे तर कधी तांत्रिक बिघाडीमुळे वाहतूक कोंडी नेहमीच होत असते यामुळे वाहन चालकांसह नागरिकांना देखील मनस्ताप सहन करावा लागत असून वाहतूक

कोंडीमुळे रुग्णांना वेळेत रुग्णालय गाठताना आल्याने प्राण देखील गमावल्याचे अनेक घटना घडल्या आहेत. एकंदरच संबंधित प्रशासन आणि लोकप्रतिनिधींनी वाहतूक कोंडीवर सोडगा काढावा हीच माफक अपेक्षा. असाच प्रकार काही दिवसांपूर्वी घडला होता. गेल्या काही दिवसांपासून नाशिकच्या पुणे-इंदोर महामार्गावर सतत वाहतूक कोंडी पाहायला मिळत

आहे. जवळजवळ दररोजच नागरिकांना या वाहतूक कोंडीला सामोरे जावे लागत आहे. अशात एक हृदय पिळवटणारी घटना घडली आहे. वाहतूक कोंडीत अडकल्यामुळे, एका महिलेची रस्त्याच्या कडेला मातीच्या ढिगांवावरच प्रसूती झाल्याची बातमी समोर आली आहे. महत्त्वाची बाब म्हणजे वेळीच वैद्यकीय मदत मिळाल्यामुळे आईचा आणि बाळाचा जीव वाचला.

बीडमध्ये वृद्धाला चौकात मारहाण केली, सगल २ दिवस जीवावरच उठला

■बीड। प्रतिनिधी,

शहरातील सहयोग नगर परिसरात सर्वेश्वर मंदिराजवळ भरदिवसा झालेल्या मारहाणीच्या घटनेने शहरात खळबळ उडाली आहे. या प्रकरणात प्रमुख आरोपीला बीड शहर पोलिसांनी अवघ्या ४८ तासांत अटक करण्यात आली असून न्यायालयाने त्याला ५ दिवसांची पोलिस कोठडी सुनावली आहे. दिनांक १५ रोजी सकाळी सुमारे १०.३० वाजता एका अज्ञात व्यक्तीने मोबाईलवरून बीड शहर पोलिस ठाण्यास माहिती दिली की, सर्वेश्वर मंदिराजवळ चार महिला व एका पुरुषाने एका व्यक्तीस बेदम मारहाण केली आहे. माहिती मिळताच ढरक संदीप नेवरे व ढरक महेश जाधव हे पथकासह तात्काळ घटनास्थळी दाखल झाले.

सगल दोन दिवस सार्वजनिक ठिकाणी गंभीर स्वरूपाची मारहाण झाल्याने प्रकरणाची गांभीर्याने दखल घेत पोलिसांनी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांशी चर्चा करून भारतीय

दंड विधान कलम ३०७ (खून करण्याचा प्रयत्न) अंतर्गत गुन्हा दाखल केला. या प्रकरणातील प्रमुख आरोपी विकी उर्फ पवन किशोर वीर (रा. नवनाथ नगर, एमआयडीसी, बीड) यास ४८ तासांच्या आत अटक करण्यात आली. न्यायालयाने त्याला ५ दिवसांची पोलिस कोठडी मंजूर केली आहे. प्रत्यक्षदर्शी साक्षी व तांत्रिक पुराव्यांच्या आधारे आरोपीविरुद्ध भक्कम पुरावे गोळा करण्यात आले आहेत.

ही कारवाई पोलिस अधीक्षक नवनीत कौवत, अपर पोलीस अधीक्षक सचिन पांडकर व उपविभागीय पोलीस अधिकारी पुजा पवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली, पोलीस निरीक्षक शीतलकुमार बल्लाळ व त्यांच्या पथकाने संयुक्तरित्या पार पाडली. शहरात दहशत निर्माण करण्याचा अशा घटनांना आळा घालण्यासाठी पुढील प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्यात येणार असल्याचे पोलिसांकडून सांगण्यात आले.

तपासात काय समोर आले?

तपासात समोर आले की, सदाशिव धोंडिबा कोकाट (रा. पांडुरंग नगर, बरिवरवाडी, बीड) हे आपल्या मुलासोबत सामान्य रुग्णालयाकडे जात असताना दोन महिला आरोपींनी त्यांना अडवून मोटारसायकलची चाकी काढून घेतली. वयोवृद्ध असल्याने पुढे जाऊ देण्यास विरोध करण्यात आला. त्यानंतर संबंधित महिलांनी प्रमुख आरोपीला घटनास्थळी बोलावून घेतले. सर्व आरोपींनी मिळून भर रस्त्यात कोकाट यांना मारहाण केली. त्यांच्या डोळ्यांवर बोथट वस्तूने वार करण्यात आल्याचे फिथार्दीत नमूद आहे. या घटनेचे व्हिडिओ चित्रिकरण उपलब्ध झाल्याने गुन्हा नोंदविणे व पुरावे गोळा करण्यास पोलिसांना मदत झाली. विशेष म्हणजे, दोन दिवसांपूर्वी याच धडितारवर गंभीर हत्या झाल्याची नोंद असून त्या प्रकरणी भारतीय दंड विधान कलम ३३६ अन्वये गुन्हा दाखल आहे.

महाराष्ट्रात घरफोडी अन् दरोडेखोर केरळचे, पोलिसांचा सिनेस्टाईल तपास

■नाशिक। प्रतिनिधी,

नाशिक ग्रामीण पोलिसांनी आंतरराज्यीय दरोडेखोर टोळीचा पदापर्णा केला आहे. केरळमधून येऊन महाराष्ट्रात घरफोडीचे गुन्हे करण्याच्या १२ सराईत गुन्हेगारांना नाशिक ग्रामीण पोलिसांनी अटक केली आहे. मुंबई-आग्रा महामार्गावर या टोळीकडून तब्बल १९ लाखांहून अधिकचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे. डिसेंबर २०२५ मध्ये वाडी-वन्हे परिसरात एका स्कॉर्पिओ गाडीला अडवून, प्रवाशांच्या डोळ्यांत काहीतरी टाकून साडेचार लाखांची लूट या टोळीकडून करण्यात आली होती. या घटनेचे गांभीर्य ओळखून नाशिक ग्रामीण पोलीस अधीक्षक बाळासाहेब पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली स्थानिक गुन्हे शाखेने तांत्रिक तपास सुरू केला. तपासादरम्यान आरोपींची बोलण्याची भाषा आणि शरीरयष्टीवरून ते केरळमधील असल्याचे निष्पन्न झाले होते.

नाशिक पोलिसांनी थेट केरळ गाठून दोन संशयित आरोपी बाबु व्ही. आर. रमन पिल्ले (वय ५४), आकाश एस. कांत श्रीकांत (वय १८) यांना ताब्यात घेतले आहे. त्यानंतर त्यांच्या चौकशीत धक्कादायक माहिती समोर आली की, ही टोळी पुन्हा नाशिकमध्ये मोठा दरोडा टाकण्याच्या तयारीत आहे.

आरोपींची चौकशी करून त्यांच्या इतर साथीदारांबाबत माहिती घेतली असता, ते पुन्हा नाशिक जिल्ह्यात लुटमार

माजिद (वय २५), अनिलकुमार करुणकरा कुरुप (वय ४७), सबरीनाथ विनु के. व्ही (वय २४), आसिफ हमीद (वय ४०), अब्दुल हमीद नासर (वय ३४), शहारूख पी.एस. शाहजहान (वय २६), सिरल बाबु मजिद (वय ४०), अरुणकुमार के. (वय ४४), सबीश व्ही. एस. संतोष (वय ४०), यांना ताब्यात घेतले आहे. तर इतर ०५ साथीदार हे फंयार असून पोलिस त्यांचा शोध घेत आहेत.

पोलिसांनी या संशयितांकडून लोखंडी तलवारी, कोयते, टोकदार चाकू आणि मिरची पूड तसेच टोथोटा एटीओएस, मारुती स्विफ्ट आणि हॉडा सिटी यांसारख्या ४ महागाड्या गाड्या असा एकूण १९ लाख ५५ हजार ३०० रुपये किंमतीचा मुद्देमाल जप्त केला आहे. या टोळीने महाराष्ट्रात नव्हे तर राजस्थान, मध्य प्रदेश आणि उत्तर प्रदेशातही गुन्हे केल्याची कबुली दिली आहे.

जालन्यात बसस्थानक परिसरातल्या लॉजवर छाप... मालकांचा काळा धंदा उघड, पश्चिम बंगाल ते संभाजीनगर रॅकेट उद्ध्वस्त

■जालना। प्रतिनिधी,

जालना बसस्थानक परिसरात वेश्या व्यवसाय चालविण्याच्या दोन लॉजिंगवर अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंधक कक्ष आणि स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने छापेमारी करत १३ महिला पीडितांची सुटका करून ७ पुरुष आरोपींना ताब्यात घेतले आहे. जालना बसस्थानक परिसरातील मोक्ष लॉज आणि वैष्णवी लॉजचे मालक हे स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी त्यांच्या लॉजमध्ये वाहेरून महिलांना आणून त्यांच्याकडून अनैतिक देहव्यापार करून घेत असल्याची माहिती मिळताच अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंधक कक्षच्या पथकाने

मोक्ष लॉजवर छाप मारला. लॉजचे मालक सचिन नंदू पवार (वय ३०, रा. वाटूर, ता. परतूर, जिल्हा- जालना), मनेजर संतोष

सदरची कार्यवाही पोलीस अधीक्षक अजय कुमार बन्सल, अपर पोलीस अधीक्षक आणुष नोपाणी, पोलीस अधीक्षक श्रीमती जान्वी शेखर, उपविभागीय पोलीस अधिकारी जालना अनंत कुलकर्णी, पोलीस निरीक्षक पंकज जाधव (स्वागुशा) यांच्या मार्गदर्शनाखाली अ.मा.वा.प्र. कक्षाचे प्रभारी अधिकारी पोचपनि गणेश शिंदे, पोचपनि रवी जोशी, पोचपनि संजय गवळी, तसेच स्थानिक गुन्हे शाखेचे दीपक घुगे, आक्रू धांडे, शुभम राठोड, महिला अंमलदार संगीता चव्हाण, पुष्पा खरटमल, आरती सावळे, चित्रा चव्हाण व चालक पोलीस अंमलदार संजय कुलकर्णी यांनी केलेली आहे.

भोलेंनाथ जाधव (रा. खरपुडी, ता. जि. जालना) यांच्यामार्फत वैष्णवी लॉजचे मनेजर कैलास रतन कुमार (वय ३०, रा. सावा, ता. जि. चित्तोडगड, राज्य राजस्थान, ह.मु. वैष्णवी लॉज, जालना) हे स्वतःच्या फायद्यासाठी वाहेरून महिलांना बोलावून वेश्या

व्यवसाय चालवत असताना छाप मारण्यात आला. यामध्ये पंकज भाऊसाहेब निकाळजे (वय २५ वर्ष, रा. जांमवाडी, ता. जि. जालना), तुषार हरिश बत्रा (वय २४ वर्ष, रा. परतूर), रोहित संजय बोर्डे (वय २६ वर्ष, रा. जांमवाडी, ता. जि. जालना), करण रवी वाहुळे (वय

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवधर रोड, हनुमान मंदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायदानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या/लेख/ जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणवृत्ती - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed, Published and Owned by Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik. Printed at SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Prvasi Industrial Estate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building, Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com